

P R O J E K T

Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016

WSTĘP

W 1996 roku, ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wprowadzono obowiązek realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ustawa w art. 4¹ stanowi, że: „*Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy*”. W związku z tym Gmina Boguchwała, na mocy ustawy, ma obowiązek corocznego uchwalania programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określającego obszary w jakich podejmowane będą działania.

Posługując się wskaźnikami europejskimi oraz wynikami polskich badań społecznych, liczbę osób uzależnionych można oszacować na 700-900 tys., z czego ok. 80% stanowią mężczyźni. Z kolei populacja osób pijących „ryzykownie” szacowana jest w Polsce co najmniej 2,5 mln osób. Według WHO alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 różnych rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem. Istnieje wysoki związek między uzależnieniem od alkoholu a bezrobociem, niższym statusem socjalno-ekonomicznym, wypadkami i przemocą.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną wśród polskiej młodzieży substancją psychoaktywną. Jak wynika z badań zrealizowanych w 2011 r. w ramach międzynarodowego projektu ESPAD, chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 87,3% uczniów z klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) i 95,2% uczniów a klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek 17-18). Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie upośledza czynności poznawcze: koncentrację uwagi, zapamiętywanie, uczenie się, rozwój kontroli emocjonalnej. Władze samorządowe dostrzegają wagę problemu. Jak wynika z analizy ankiet PARPA G1, wśród zadań realizowanych w gminach w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, znaczna część środków finansowych przeznaczona jest na działania profilaktyczne adresowane do dzieci i młodzieży. Takie też działania są przewidziane w przedstawionym programie.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne, osobowe i finansowe.

I. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późn. zm.)

II. CELE I ZADANIA PROGRAMU

I. Cel główny.

Celem głównym programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do rozwiązywania istniejących problemów.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- wstępne motywowanie zarówno osób uzależnionych jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielanie informacji o placówkach zajmujących się leczeniem odwykowym,
- informowanie o istniejących ruchach typu AA, Al-ANON i klubach abstynenckich,
- kierowanie osób uzależnionych na badania psychologiczne i psychiatryczne w zakresie stwierdzenia stopnia uzależnienia,
- rozpatrywanie oraz kierowanie do Sądu Rejonowego w Rzeszowie wniosków dotyczących zastosowania przymusowego leczenia odwykowego,
- informowanie w miejscach publicznych o chorobie alkoholowej, jej skutkach oraz możliwościach leczenia (w formie ulotek, plakatów, publikacji, informacji na stronie internetowej),
- stworzenie Punktu Konsultacyjnego - Punktu Pomocy Rodzinie na terenie gminy, wsparcie psychologa i prawnika dla osób uzależnionych i ich rodzin (zaadaptowanie pomieszczeń, utrzymanie oraz wynagrodzenia osób zatrudnionych).

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, u których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- wsparcie dla rodzin, w szczególności dla dzieci i podjęcie działań wychowawczych oraz edukacyjnych w świetlicach opiekuńczo - wychowawczych na terenie gminy (dofinansowanie do wynagrodzeń wychowawców, doposażenie świetlic w potrzebne materiały),
- podnoszenie kompetencji kadry m. in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (kursy, szkolenia, konferencje),
- wsparcie psychologa dla dzieci pochodzących z rodzin uzależnionych,
- organizacja imprez sportowo, kulturalno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
- organizacja imprez kulturalnych, sportowych, profilaktycznych dla osób starszych,
- dofinansowanie i organizowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dzieci dotkniętych dysfunkcją rodzinną i społeczną,
- współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Boguchwale, z Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Rzeszowie oraz Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień w Rzeszowie,
- współpraca z Izbą Wytrzeźwień w Rzeszowie poprzez kierowanie osób nietrzeźwych, zagrażających porządkowi publicznemu do Izby w celu wytrzeźwienia,

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień:

- organizowanie na terenie gminy konkursów plastycznych, literackich, o tematyce antyalkoholowej (zakup nagród),
- udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,
- udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę” (dofinansowanie pikników dla całych rodzin),
- podejmowanie na terenie szkół działań profilaktycznych skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli,
- organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych związanych z propagowaniem pozytywnych wzorców zachowań (zakup nagród, pokrycie kosztów dojazdu),
- organizowanie konkursów związanych z promocją zdrowego stylu życia i spędzania wolnego czasu pożytecznie z uwzględnieniem zajęć profilaktyczno-edukacyjnych (zakup nagród),

- zakup i rozpowszechnianie literatury oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych na temat problematyki alkoholowej,
- promowanie zdrowego stylu życia bez używek dla osób starszych poprzez warsztaty ruchowe, nornic wiking,
- organizowanie wolnego czasu dla osób po 40 roku życia poprzez różnego rodzaju warsztaty, zajęcia tematyczne,
- informowanie o niebezpieczeństwie uzależnień,
- umożliwienie chętnym osobom odbycia szkoleń w zakresie tworzenia nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem sprzedawców alkoholi, osób zajmujących się profilaktyką,
- realizacja i współfinansowanie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych dot. problemów uzależnień i przemocy w rodzinie
- realizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z aktywnymi nagrodami np. karnety na basen itp.
- organizacja sympozjów, obozów, warsztatów stacjonarnych i wyjazdowych dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz osób potencjalnie zagrożonych, osób starszych.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- wspieranie organizacyjne grupy AA (nieodpłatne udostępnienie pomieszczeń i udzielanie bieżącej, niezbędnej pomocy organizacyjnej),
- poszerzanie zasobów biblioteczki poświęconej uzależnieniom,
- wspieranie działań profilaktycznych szkół i świetlic, organizacji pozarządowych oraz osób fizycznych, które mają na celu propagowanie trzeźwego stylu życia m.in. (imprezy rozrywkowe, sportowo-rekreacyjne, pozalekcyjna działalność sportowa w szkołach, igrzyska młodzieży szkolnej i niepełnosprawnej, obozy, rekolekcje, warsztaty, sympozja trzeźwościowe, wykorzystanie autorytetów sportowych do propagowania zdrowego i trzeźwego stylu życia).

Zadanie 5

Wynagrodzenie powołanego Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 6

Ograniczenie dostępności alkoholu:

- racjonalne ograniczenie dostępności alkoholu powyżej 4,5 % alkoholu w poszczególnych sołectwach. Przestrzeganie zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania i ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych określonych odrębnymi uchwałami Rady Miejskiej w Boguchwale,
- podejmowanie interwencji w stosunku do osób naruszających zasady sprzedaży napojów alkoholowych.

Zadanie 7

Zadania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
  - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
  - udzielanie informacji o sposobach i miejscach, uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
  - kierowanie osób zgłoszonych do GKRPA na specjalistyczne badania diagnostyczne,
  - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Miejskiej w Boguchwale lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Przewodniczącemu i Sekretarzowi Komisji za udział w posiedzeniach oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje każdorazowo wynagrodzenie za prace w wysokości 10 % najniższego wynagrodzenia krajowego obowiązującego na podst. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2015 r.

w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2016 r. (Dz. U. 2015 poz. 1385),

- Członkom oraz Z-cy Przewodniczącego Komisji za udział w posiedzeniach oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych przysługuje każdorazowo wynagrodzenie na prace w wysokości 6 % najniższego wynagrodzenia krajowego obowiązującego na podst. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2015 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2016 r. (Dz. U. 2015 poz. 1385).

III. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Boguchwała pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

IV. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Gmina Boguchwała. W ramach realizacji Programu Gmina współpracować będzie z:

1. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Boguchwale,
2. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Zespołem Interdyscyplinarnym,
4. Komisariatem Policji w Boguchwale,
5. Strażą Miejską w Boguchwale,
6. Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień w Rzeszowie,
7. Organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami,
8. Szkołami z terenu Gminy Boguchwała,
9. Miejskim Centrum Kultury w Boguchwale,
10. Lokalnym Ośrodkiem Kultury „Razem” w Niechobrze,
11. Lokalnym Ośrodkiem Kultury „Wspólnota” w Zgłobniu,
12. Gminną Biblioteką Publiczną w Boguchwale.